

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 2Nt/16/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4322010304
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lukáš Poperník
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2022:4322010304.1

Uznesenie

Okresný súd Levice samosudcom JUDr. Lukášom Poperníkom v trestnej veci odsúdeného Z. M. o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 10.05.2022 na Okresnom súde Levice a v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce formou videokonferencie, takto

rozhodol:

Podľa § 411 odsek 1 Trestného poriadku a § 9 odsek 3 zákona č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody sa odsúdený Z. M., nar. XX.XX.XXXX v S. G., trvale bytom T. D. XXXX/XX, S. G., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce, p r e r a d ť u j e na ďalší výkon zvyšku trestu odňatia slobody v trvaní 4 /štyri/ roky so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 1T/67/2020 zo dňa 12.08.2020 a trestu odňatia slobody v trvaní 3 (tri) roky so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 18T/86/2019 zo dňa 06.11.2019 v spojení s uznesením Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 18T/86/2019 zo dňa 21.10.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3Tos/30/2021 zo dňa 09.03.2021, z ústavu so stredným stupňom stráženia do ústavu s maximálnym stupňom stráženia.

odôvodnenie:

Riaditeľ Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce podal dňa 29.03.2022 na tunajší súd návrh na preradenie odsúdeného Z. M. z ústavu so stredným stupňom stráženia do ústavu s maximálnym stupňom stráženia.

Vykonaným šetrením z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Želiezovce súd zistil, že odsúdený Z. M. bol dodaný do výkonu väzby príslušníkmi Policajného zboru dňa 28.01.2020 do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov, kde bol umiestnený na výkon väzby so štandardným režimom. Jeho správanie a vystupovanie vo výkone väzby nebolo na požadovanej úrovni. Výrazné nedostatky sa vyskytovali v interpersonálnej oblasti, ako voči iným obvineným, tak aj voči príslušníkom zboru - v jednom prípade obzvlášť hrubým spôsobom porušil zásady slušného správania a vystupovania voči príslušníkom zboru, v dôsledku čoho bolo nutné voči nemu použiť donucovacie prostriedky. Ďalšie nedostatky sa vyskytovali v oblastiach rešpektovania príkazov a nariadení príslušníkov zboru, dodržiavania nočného pokoja, rešpektovania časového harmonogramu dňa, zákazu nadväzovať nedovolené kontakty s inými obvinenými, zákazu prechovávať u seba nebezpečné predmety a povinnosti byť ustrojený a dbať o svoj zovňajšok podľa určených vzorov a noriem. Svoj voľný čas trávil najmä pasívnym odpočinkom na cele a športovaním. Kontakt udržiaval so svojou primárnou rodinou. Pracovne zaradený nebol. V uvedenom ústave bol dňa 03.09.2020 prevedený aj do výkonu trestu.

Disciplinárne potrestaný bol v ôsmich prípadoch, a to nasledovne:

- 10.02.2020 - pokarhaním za nerešpektovanie príkazu príslušníka zboru a nerešpektovanie povinnosti v čase od večierky do budíčka dodržiavať nočný pokoj,
- 27.02.2020 - celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 1 deň za nerešpektovanie príkazu príslušníka zboru a porušenie zásad slušného správania voči inému obvinenému,

- 28.02.2020 - celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 2 dni za nerešpektovanie príkazu príslušníka zboru a nadväzovanie nedovoleného kontaktu s iným obvineným,
- 17.04.2020 - celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 3 dni za nerešpektovanie príkazu príslušníka zboru a porušenie zásad slušného správania voči príslušníkom zboru,
- 18.05.2020 - celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 1 deň za nadväzovanie nedovolených kontaktov s inými obvinenými, - 18.05.2020 - celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 1 deň za nadväzovanie nedovolených kontaktov s inými obvinenými,
- 18.05.2020 - celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 2 dni za nerešpektovanie príkazu príslušníka zboru, porušenie zásad slušného správania voči príslušníkovi zboru a nerešpektovanie časového harmonogramu dňa,
- 22.06.2020 - celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 5 dní za hrubé porušenie zásad slušného správania voči príslušníkom zboru, nerešpektovanie ich príkazov a nariadení a prechovávanie nebezpečného predmetu.

Disciplinárne odmenený nebol.

Dňa 22.09.2020 bol premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých Sučany za účelom výkonu trestu odňatia slobody v ústave pre mladistvých, kde bol zaradený do diferenciačnej skupiny so sprísneným režimom. Jeho správanie a vystupovanie nebolo na požadovanej úrovni. Výrazné nedostatky boli naďalej opakovane zaznamenané v interpersonálnej oblasti, ako voči iným odsúdeným, tak aj voči príslušníkom zboru. Ďalšie nedostatky sa vyskytovali v oblastiach dodržiavania príkazov a nariadení príslušníkov zboru, protiepidemiologických opatrení a zásad ústrojovej disciplíny, rešpektovaní zákazu nadväzovania nedovolených kontaktov s inými odsúdenými, fajčenia a užívania liekov inak, ako predpísal lekár. Ďalej ústavný poriadok porušil aj tým, že sa úmyselne poškodil na zdraví, svojvoľne opustil vychádzkový dvorec a počas výdaja stravy sa pokúsil neoprávnene odobrať prídavky k strave. Svoj voľný čas trávil najmä počúvaním rozhlasového vysielania, sledovaním televízneho vysielania a sporadickou účasťou na kultúrno-osvetových aktivitách. Bol členom záujmového športovo-kombinovaného krúžku. Písomný a telefonický kontakt udržiaval so svojou primárnou rodinou. Pracovne zaradený nebol. Do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného sa zapájal.

Disciplinárne potrestaný bol v šiestich prípadoch, a to nasledovne:

- 07.10.2020 - umiestnením do uzavretého oddielu v mimopracovnom čase na dobu 3 dni za pokus o užitie lieku inak, ako predpísal lekár,
- 12.10.2020 - umiestnením do uzavretého oddielu v mimopracovnom čase na dobu 5 dní za porušenie zásad slušného správania voči príslušníkom zboru,
- 06.11.2020 - umiestnením do uzavretého oddielu v mimopracovnom čase na dobu 7 dní za svojvoľné opustenie vychádzkového dvorca a za fajčenie mimo vyhradený priestor,
- 13.11.2020 - umiestnením do uzavretého oddielu v mimopracovnom čase na dobu 7 dní za ohrozenie zdravia a bezpečnosti iných odsúdených,
- 26.11.2020 - umiestnením do uzavretého oddielu v mimopracovnom čase na dobu 8 dní za úmyselné poškodenie sa na zdraví,
- 29.01.2021 - umiestnením do uzavretého oddielu v mimopracovnom čase na dobu 5 dní za nerešpektovanie príkazu príslušníka zboru.

Disciplinárne odmenený nebol.

Dňa 04.03.2021 bol odsúdenému na základe uznesenia Okresného súdu v Martine sp. zn. 13Nt/1/2021 zmenený spôsob výkonu trestu preradením na ďalší výkon trestu do ústavu s minimálnym stupňom stráženia a za týmto účelom bol dňa 30.03.2021 premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou. V rámci vnútornej diferenciacie bol odsúdený umiestnený do diferenciačnej skupiny „C“. Jeho správanie a vystupovanie naďalej nebolo na požadovanej úrovni. Výrazné nedostatky sa vyskytovali v oblasti rešpektovania zásad slušného správania voči osobám, s ktorými prichádza do styku - svojim neprispôsobivým, konfliktným správaním bol sústavným zdrojom interpersonálnych nezhôd v kolektíve spoluodsúdených. Ďalšie nedostatky sa vyskytovali v oblastiach plnenia príkazov a nariadení príslušníkov zboru a dodržiavania ústrojovej disciplíny. Ústavný poriadok porušil tiež tým, že nadväzoval nedovolený kontakt s iným odsúdeným, prechovával nepovolené predmety a počas kontroly osobných vecí mu chýbala povolená vec. Svoj voľný čas trávil najmä sledovaním televízneho vysielania, čítaním dostupnej literatúry, hraním spoločenských hier, športovaním a zapájaním sa do

kultúrno-osvetových aktivít. Písomný a telefonický kontakt udržiaval so svojou primárnou rodinou. Nárok na návštevu si sporadicky uplatňoval. Pracovne zaradený nebol. Do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného sa zapájal.

Disciplinárne potrestaný bol v troch prípadoch, a to nasledovne:

- 16.09.2021 - celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 7 dní za porušenie zásad slušného správania voči s inému odsúdenému,
- 30.09.2021 - celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 3 dni za nadväzovanie nedovoleného kontaktu s iným odsúdeným a nesplnenie príkazu príslušníka zboru,
- 06.10.2021 - celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 5 dní za prechovávanie nepovolených vecí.

Disciplinárne odmenený nebol.

Z dôvodu sústavného porušovania ústavného poriadku a negatívneho vplyvu na spoluodsúdených bol dňa 13.10.2021 umiestnený do oddielu s bezpečnostným režimom. Počas jeho umiestnenia v oddiele s bezpečnostným režimom nedostatky evidované neboli. Disciplinárne potrestaný ani odmenený nebol.

Z dôvodu neplnenia účelu výkonu trestu v ústave s minimálnym stupňom stráženia bol uznesením Okresného súdu Trnava pod sp. zn. 3Nt/31/2021 zo dňa 08.11.2021 zmenený spôsob výkonu trestu odňatia slobody a bol preradený na ďalší výkon trestu do ústavu so stredným stupňom stráženia. Z uvedeného dôvodu bol dňa 16.11.2021 premiestnený do tunajšieho ústavu a na základe rozhodnutia riaditeľa predchádzajúceho ústavu bol umiestnený do oddielu s bezpečnostným režimom. Intenzívnym režimovým a pedagogickým pôsobením sa jeho správanie počas umiestnenia v oddiele s bezpečnostným režimom stabilizovalo, porušenia ústavného poriadku v tomto období neboli zaznamenané. Pracovne zaradený nebol. Do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného sa nezapájal. Písomný a telefonický kontakt udržiaval so svojou primárnou rodinou. Nárok na návštevu si neuplatnil ani v jednom prípade. Disciplinárne odmenený ani potrestaný nebol.

Vzhľadom na pozitívny vývoj v správaní mu bolo dňa 10.01.2022 zrušené umiestnenie v oddiele s bezpečnostným režimom a bol umiestnený do diferenciacnej skupiny „C“. Ihneď po jeho premiestnení v jeho správaní a vystupovaní opätovne došlo k negatívnym zmenám. Nedostatky boli zaznamenané v nadväzovaní nedovoleného kontaktu so spoluodsúdeným, porušení ústrojovej disciplíny, porušení zásad slušného správania a vystupovania voči príslušníkovi zboru a prechovávaní nepovolených predmetov počas výkonu disciplinárneho trestu v uzavretom oddiele. Svoj voľný čas trávil pasívnym odpočinkom v izbe, sledovaním televízneho vysielania, čítaním a hraním spoločenských hier. Písomný a telefonický kontakt udržiaval so svojou primárnou rodinou. Nárok na návštevu si neuplatňoval. Krátkodobo bol pracovne zaradený na pracovisku obuvníckeho charakteru, kde nedostatky súvisiace s pracovnou morálkou zaznamenané neboli. Do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného sa nezapájal.

Disciplinárne potrestaný bol v piatich prípadoch, a to nasledovne:

- 26.01.2022 - celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 10 dní za porušenie zásad slušného správania voči príslušníkovi zboru,
- 01.02.2022 - celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 5 dní za nadväzovanie nedovoleného kontaktu s iným odsúdeným,
- 03.02.2022 - celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 5 dní za porušenie zásad ústrojovej disciplíny,
- 17.02.2022 - celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 10 dní za prechovávanie nepovolených predmetov počas výkonu disciplinárneho trestu v uzavretom oddiele.
- 25.02.2022 - celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 10 dní za úmyselné poškodenie sa na zdraví.

Disciplinárne odmenený nebol.

Z dôvodu sústavného porušovania ústavného poriadku a pôsobenia na ostatných odsúdených v rozpore s účelom výkonu trestu bol dňa 02.03.2022 opätovne umiestnený do oddielu s bezpečnostným režimom. Vzhľadom na krátku dobu od umiestnenia odsúdeného v oddiele s bezpečnostným režimom doposiaľ

odsúdenému nebol stanovený program zaobchádzania. Nie je preto možné zhodnotiť jeho plnenie, len aktuálne správanie odsúdeného.

V jeho správaní k pozitívnej zmene nedošlo ani po opätovnom umiestnení do oddielu s bezpečnostným režimom. Nedostatky sa vyskytujú v interpersonálnej oblasti voči iným odsúdeným, v jednom prípade sa úmyselne poškodil na zdraví a v ďalšom prípade nešetrne zaobchádzal so zverenou vecou. V individuálnej práci s ním sa nepodarilo dosiahnuť pozitívne zmeny v hodnotovej orientácii, jeho postoj k spáchanej trestnej činnosti nie je kritický. Svoj voľný čas trávi prevažne pasívnym oddychom a sledovaním televíznych programov. O duchovné aktivity neprejavuje záujem, o zapožičiavanie literatúry z väzenskej knižnice od umiestnenia do oddielu s bezpečnostným režimom doposiaľ neprejavil záujem. Pracovne zaradený nie je z dôvodu nedostatku pre neho vhodných pracovných príležitostí. Do činností súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti zameraných na udržiavanie čistoty ubytovacích priestorov sa zapája iba na podnet väzenského personálu, vlastnú iniciatívu v tejto oblasti naďalej nevyvíja. Písomný kontakt udržiava so svojou primárnou rodinou. Nárok na návštevu si od umiestnenia do oddielu s bezpečnostným rizikom doposiaľ neuplatnil. Možnosť telefonovania využíva.

Disciplinárne potrestaný bol v jednom prípade, a to nasledovne:

- 16.03.2022 - celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 5 dní za nešetrné zaobchádzanie so zverenou vecou.

Disciplinárne odmenený nebol.

Ani napriek intervenciám zo strany väzenského personálu ústavu nedošlo u menovaného k pozitívnej zmene správania. Menovaný je emocionálne nevyrovnaný, nepokojný a značne dráždivý. Jeho konanie je pudové, zamerané na uspokojovanie primárnych potrieb. Morálno-vôľové vlastnosti má silne narušené, absentuje u neho pocit morálnej viny. Konfliktne situácie nedokáže riešiť konštruktívne, sústavne iniciuje hádky a spory. V individuálnej práci s ním sa nepodarilo dosiahnuť pozitívne zmeny v hodnotovej orientácii, jeho postoj k spáchanej trestnej činnosti nie je kritický. Výkon trestu v ústave so stredným stupňom stráženia u menovaného neplní svoj účel. Svojím odmietavým postojom a opakovaným porušovaním ústavného poriadku negatívne vplyva na ostatných odsúdených. Podmienky k udeľovaniu disciplinárnych odmien si nevytvára.

Na základe uvedeného hodnotenia s poukazom na to, že všetky dostupné metódy výchovného pôsobenia sú neefektívne, menovaný je voči zaobchádzaniu rezistentný a preukazuje splnenie podmienok na zmenu spôsobu výkonu trestu, riaditeľ ÚVTOS odporúča preradenie do ústavu s maximálnym stupňom stráženia.

Zástupca ÚVTOS Želiezovce na verejnom zasadnutí predniesol hodnotenie v súlade s jeho písomným vyhotovením zo dňa 23.03.2022 a zároveň dodal, že od vypracovania hodnotenia u odsúdeného nedošlo k pozitívnej zmene správania, je emocionálne nevyrovnaný, nepokojný a značne dráždivý. Od posledného hodnotenia došlo k zmene, keď bolo odsúdenému udelený disciplinárny trest dňa 28.04.2022, a to 10 dní celodenné umiestnenie v uzavretom oddiele za úmyselné poškodenie majetku. Všetky dostupné metódy výchovného pôsobenia sú neefektívne, odsúdený je rezistentný a preukazuje splnenie podmienok na zmenu spôsobu výkonu trestu a odporúča sa preradenie do ústavu s maximálnym stupňom stráženia.

Na verejnom zasadnutí sa odsúdený Z. M. vyjadril v tom zmysle, že vypovedať nebude.

Prokurátor na verejnom zasadnutí uviedol, že vzhľadom na vykonané dokazovanie má za to, že odsúdený aj vzhľadom na hodnotenie riaditeľa ústavu, spĺňa podmienky na zmenu spôsobu výkonu trestu, a preto navrhuje preradiť odsúdeného do ústavu s maximálnym stupňom stráženia.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že Z. M. sa doposiaľ dvakrát dostal do rozporu so zákonom, pričom bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 18T/86/2019 zo dňa 06.11.2019 a rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 1T/67/2020 zo dňa 12.08.2020.

Zo spisového materiálu vedeného Okresným súdom Dunajská Streda pod sp. zn. 1T/67/2020 bolo zistené, že rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 1T/67/2020 zo dňa 12.08.2020, právoplatný dňa 28.08.2020, bol obžalovaný Z. M. uznaný vinným zo zločinu lúpeže podľa § 188 odsek

1, odsek 2 písmeno d) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 4 roky so zaradením do ústavu na výkon trestu pre mladistvých. Výkon uvedeného trestu odňatia slobody bol odsúdenému nariadený nariadením zo dňa 03.09.2020.

Zo spisového materiálu vedeného Okresným súdom Dunajská Streda pod sp. zn. 18T/86/2019 bolo zistené, že rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 18T/86/2019 zo dňa 06.11.2019, právoplatný dňa 06.11.2019, bol obžalovaný Z. M. uznaný vinným zo zločinu lúpeže podľa § 188 odsek 1, odsek 2 písmeno d) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 3 roky s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu probačného dohľadu v trvaní 3 roky. Následne uznesením Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 18T/86/2019 zo dňa 21.10.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3Tos/30/2021 zo dňa 09.03.2021 bolo vyslovené, že odsúdený sa v skúšobnej dobe podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom neosvedčil, a preto trest odňatia slobody v trvaní 3 roky vykoná, pričom bol zaradený pre výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody minimálnym stupňom stráženia. Výkon uvedeného trestu odňatia slobody bol odsúdenému nariadený nariadením zo dňa 26.04.2021.

Podľa § 411 odsek 1 Trestného poriadku o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje na verejnom zasadnutí súd, v ktorého obvode sa trest odňatia slobody vykonáva, na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody alebo odsúdeného, alebo aj bez takého návrhu. O návrhu rozhodne súd najneskôr do 60 dní od jeho doručenia.

Podľa § 9 odsek 3 zákona č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody v platnom znení, ak odsúdený porušuje opakovane alebo závažným spôsobom ústavný poriadok, je podozrivý zo spáchania trestného činu počas výkonu trestu, z jeho prípravy alebo pokusu, môže mu súd zmeniť spôsob výkonu trestu preradením do ústavu s vyšším stupňom stráženia.

Po vykonanom dokazovaní na verejnom zasadnutí súd zistil, že zákonné podmienky pre preradenie odsúdeného z ústavu so stredným stupňom stráženia do ústavu s maximálnym stupňom stráženia sú splnené. Počas výkonu väzby bol odsúdený disciplinárne potrestaný osemkrát, počas výkonu trestu odňatia slobody bol odsúdený disciplinárne potrestaný celkovo pätnásťkrát. Disciplinárne odmenený nebol ani počas výkonu väzby, ani počas výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený si počas výkonu trestu nevytváral podmienky k udeľovaniu disciplinárnych odmien. Súd taktiež poukazuje na skutočnosti vyplývajúce z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Želiezovce, podľa ktorých všetky dostupné metódy výchovného pôsobenia v ústave so stredným stupňom stráženia sú neúčinné, odsúdený je emocionálne nevyrovnaný, nepokojný a značne dráždivý, pričom jeho konanie je pudové, zamerané na uspokojovanie primárnych potrieb a morálno-vôľové vlastnosti má silne narušené. U odsúdeného absentuje pocit morálnej viny, konfliktné situácie nedokáže riešiť konštruktívne, sústavne iniciuje hádky a spory. Nepodarilo sa u neho dosiahnuť pozitívne zmeny v hodnotovej orientácii, jeho postoj k spáchanej trestnej činnosti nie je kritický. Na základe uvedeného, s prihliadnutím na skutočnosť, že odsúdený je voči metódam výchovného pôsobenia rezistentný, súd dospel k záveru, že odsúdený svojím správaním počas výkonu trestu odňatia slobody preukazuje splnenie podmienok na zmenu spôsobu výkonu trestu preradením do ústavu s maximálnym stupňom stráženia.

S poukazom na uvedené skutočnosti, ako aj s poukazom na nekritický postoj odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti a na vysoké riziko jeho sociálneho zlyhania, súd dospel k záveru, že na odsúdeného je potrebné pôsobiť výchovnými prostriedkami počas výkonu trestu odňatia slobody v ústave s maximálnym stupňom stráženia, a preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 pracovných dní odo dňa jeho vyhlásenia na Okresný súd Levice k sp. zn. 2Nt/16/2022.

Sťažnosť má odkladný účinok.

Právo podať sťažnosť nemajú tí účastníci konania, ktorí sa svojho práva vopred výslovne vzdali.